

Брюксел, 1 декември 2025 г.
(OR. en)

16046/25

LIMITE

PROCIV 170
IPCR 93
POLMIL 385
SAN 782
COCON 76
JAI 1821

Междуетноститутитионитлино дотсите:
2025/0223 (COD)

БЕЛЕЖКА

От: Председителството

До: Делетгитиите

Отностно: Доклادت нит председителството зит нитредъткит по предложетитието зит ретглитмент отностно Мехитнизмит зит гитрждитнскит зитщитит нит Съюзит и подкитрепит от Съюзит зит гиттовностит и реткитция зит извънреднит здитвритнит ситутитиити.

В този доклادت се ритви претглед нит извънршитенит до моментит ритботит в сътветнитя подготвителен орган нит Съветит и се отчитит нитредъткът в ритзгледитнето нит посоченото по-горе предложетитието по времит нит датското председителството. Доклادتът е изготвен под рътководството нит председителството с оглед нит зитседитието нит Съветит нит министрите нит вътрешнитите ритботит нит 8 декември 2025 г.

Сътветът щит бътде прикитнен дит вземе доклادتит под внимитние.

**Доклад на председателството за напредъка по предложението за регламент относно
Механизма за гражданска защита на Съюза и подкрепата от Съюза за подготвеността и
реакцията при извънредни здравни ситуации**

В настоящия доклад се прави преглед на извършената до момента работа в съответния подготвителен орган на Съвета и се отчита напредъкът в разглеждането на посоченото по-горе предложение по време на датското председателство. Докладът е изготвен под ръководството на председателството с оглед на заседанието на Съвета на министрите на вътрешните работи на 8 декември 2025 г.

Съветът ще бъде приканен да вземе доклада под внимание.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 16 юли 2025 г. Комисията прие предложението за регламент относно Механизма за гражданска защита на Съюза и подкрепата от Съюза за подготвеността и реакцията при извънредни здравни ситуации, и за отмяна на Решение № 1313/2013/ЕС („предложението UCPM-HER“)¹. Предложението UCPM-HER е една от секторните инициативи в рамките на многогодишната финансова рамка (МФР), предложена за периода 2028 – 2034 г., и включва предложен финансов пакет в размер на 10,7 милиарда евро по текущи цени.
2. Преразглеждането на Механизма за гражданска защита на Съюза (МГЗС)² беше едно от 30-те ключови действия, обявени в стратегията за Съюз на подготвеност, приета от Комисията и върховния представител на 26 март 2025 г. с цел подкрепа на държавите членки и повишаване на способността на Европа за предотвратяване и реагиране на нововъзникващи заплахи.
3. Предметът на предложението UCPM-HER, основано на член 168, параграф 5, член 196 и член 322 параграф 1, буква а) от ДФЕС, е както да се предвиди Механизъм за гражданска защита на Съюза (наричан по-нататък „Механизъм на Съюза“), така и да се определи финансова подкрепа от Съюза за гражданска защита и за подготвеността и реакцията при извънредни здравни ситуации.
4. Предложението UCPM-HER представлява разширяване на обхвата на Решение № 1313/2013/ЕС. С него се въвеждат различни нововъведения в сравнение с действащата рамка. Например предложението включва финансирането на гражданската защита с това за подготвеността и реакцията при извънредни здравни ситуации в един

¹ Док. 11689 2025 + ADD1.

² Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза.

регламент. Този подход има за цел, наред с другото, да осигури приемственост на компонентите за подготвеност и реакция в областта на здравеопазването на програмата EU4Health, чийто срок на действие изтича в края на 2027 г. Освен това в дела относно гражданската защита и функционирането на МГЗС с предложението се въвежда ново действие на равнището на Съюза за оценка на риска, както и изменения в rescEU и Мрежата за знания. И накрая, в предложението се предлага въвеждането на нов слой за междусекторна координация при кризи и мерки за подобряване на гражданско-военната подготвеност и сътрудничество. Това включва предложението за създаване на нов Център за координация при кризи, който се основава на структурата и способностите на съществуващия Координационен център за реагиране при извънредни ситуации (ERCC) на Комисията, създаден с Решение № 1313/2013/ЕС. В предложението се предвижда също така възможността за предоставяне на финансова подкрепа при междусекторни кризи при определени условия.

5. Предвид предложените правни основания предложението за UCPM-HER се разглежда в рамките на обикновената законодателна процедура (2025/0223/COD). В Европейския парламент две комисии носят съвместна отговорност за предложението — Комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните и Комисията по обществено здраве. Четири комисии ще изготвят становища — Комисията по сигурност и отбрана, Комисията по развитие, Комисията по бюджетен контрол и Комисията по регионално развитие. Комисията по бюджети ще извърши бюджетна оценка.
6. Европейският икономически и социален комитет, Европейската сметна палата и Европейският комитет на регионите все още не са приели становища.
7. Предложението за UCPM-HER беше обсъдено по време на заседанието на Съвета на министрите на правосъдието и вътрешните работи на 13 – 14 октомври 2025 г. въз основа на рамков документ на председателството.³ Министрите проведоха ориентационен дебат по предложението на открито заседание. Те взеха под внимание основните цели и обхвата на предложението и обмениха мнения относно общите цели на предложението UCPM-HER за повишаване на способността на Европа за предотвратяване и реагиране при бъдещи бедствия и кризи въз основа на подход, обхващащ всички опасности. Някои министри изтъкнаха положителните елементи, докато други изразиха някои опасения.

II. РАБОТА В РАМКИТЕ НА ПОДГОТВИТЕЛНИТЕ ОРГАНИ НА СЪВЕТА

8. В Съвета предложението UCPM-HER се разглежда в работна група „Гражданска защита“ (PROCIV) като водещ подготвителен орган. Работна група „Гражданска

³ Док. 13406/1/25 REV 1.

защита“ е водещият подготвителен орган на Съвета по отношение на гражданската защита и отговаря за разглеждането на досиетата относно UCPM, включително Решение № 1313/2013/ЕС. Когато предложението UCPM-HER беше обсъдено в работна група „Гражданска защита“, председателството разшири дискусията, като покани делегати от други имащи отношение работни групи да участват в разглеждането, когато е необходимо. По-долу са дадени допълнителни обяснения.

9. По време на датското председателство предложението UCPM-HER досега беше разгледано на 9 заседания на работна група „Гражданска защита“ (на 18 юли; на 1, 8 – 9, 17 и 25 септември; на 6, 20 и 30 октомври; на 10 ноември). Освен това през декември са предвидени още две заседания на работна група „Гражданска защита“ (едно на 1 – 2 декември и друго преди края на декември).
10. Що се отнася до елементите за подготвеността и реакцията при извънредни здравни ситуации в предложението UCPM-HER, председателството прикани делегатите от работна група „Обществено здравеопазване“ да присъстват на съответните точки за обсъждане в работна група „Гражданска защита“ на 18 юли, 1 и 8 септември и 30 октомври. Освен това, с оглед на свързаните с междусекторната координация при кризи елементи в предложението, председателството покани делегатите от работна група ad hoc „Готовност, способност за реагиране и устойчивост на бъдещи кризи“ в работна група „Гражданска защита“ за всички точки, по които се обсъжда предложението UCPM-HER.
11. Предвид, че това досие е част от МФР, предложена за периода 2028 – 2034 г., председателството отдава голямо значение на гарантирането на непрекъснатата финансова подкрепа от Съюза както за гражданската защита, така и за подготвеността и реакцията при извънредни здравни ситуации. Освен това предложението представлява важна стъпка към изпълнението на заключенията на Европейския съвет от юни 2025 г., в които Европейският съвет в заключенията си относно подготвеността „потвърждава значението и неотложността на този въпрос и насърчава държавите членки да повишат своята устойчивост, готовност и капацитет за предотвратяване и реагиране при кризи по съгласуван начин, при подход, обхващащ всички опасности и цялото общество, като вземат предвид променящата се картина на рисковете и заплахите. Европейският съвет приканва Съвета и Комисията да продължат работата по приноса на политиките на ЕС към устойчивостта и подготвеността в съответните области, включително устойчивостта на критичната инфраструктура, като се зачитат отговорностите и компетентностите на държавите членки. Той припомня особеностите на различните видове кризи и основната отговорност на държавите членки за тяхното управление. Във връзка с това Европейският съвет приканва Съвета да предостави насоки на Комисията за обмисляне на подобрения в подкрепата, оказвана от ЕС на държавите членки в областта на гражданската защита, както и в други съответни области на политиката, в които подкрепата на ЕС осигурява ясна добавена стойност.“

12. Между 1 септември и 6 октомври председателството направи внимателен прочит на предложението, като прикани Комисията да направи презентации член по член, а държавите членки — да коментират и да представят въпроси на Комисията и, когато е уместно, на Правната служба на Съвета. След това председателството групира частичен брой членове и съответните съображения в три отделни клъстера и прикани държавите членки да представят предложения за формулировки и коментари преди заседанията, свикани на 20 октомври (клъстер 1 — членове 17 – 22), 30 октомври (клъстер 2 — Обхват, цели, комитология и здравно измерение) и 1 – 2 декември (клъстер 3 — Център за координация при кризи и подкрепа при междусекторни кризи). Освен това председателството приветства открития обмен на мнения по други части от предложението на 20 октомври и на 10 ноември и прикани Комисията да представи подробно предложението за създаване на Център за координация при кризи и подкрепа при междусекторни кризи на 30 октомври и на 10 ноември.
13. Освен това, за да се осигури подходящ контекст за обсъжданията на предложението UCPM-HER, председателството покани Комисията да представи придружаващия предложението доклад за оценка на въздействието на 1 септември и цялостната структура и елементите за подготвеност и устойчивост на предложената МФР на 17 септември, както и генералния секретариат на Съвета да представи интегрираните договорености на ЕС за реакция на политическо равнище при кризи (IPCR) на 10 ноември.
14. Въз основа на коментарите, получени от държавите членки, датското председателство представи два частични компромисни текста по предложението за регламент UCPM-HER — на 31 октомври (клъстер 1) и на 21 ноември (клъстер 2). Целта на тези частични компромисни текстове е да се намери обща основа в повечето държави членки и да се предложи балансиран и солиден текст, който да допринесе за постигането на целите на регламента. Председателството представи частичен компромисен текст по клъстер 1 на заседанието на работна група „Гражданска защита“ от 10 октомври и ще представи частичен компромисен текст по клъстер 2 на насроченото за 1 – 2 декември заседание.
15. Председателството планира да представи частичен компромисен текст по клъстер 3 в работна група „Гражданска защита“ в средата на декември.
16. В своите частични компромисни текстове председателството се постара да внесе допълнителна яснота в текста, за да се гарантира, че Регламентът UCPM-HER е в съответствие с установените правни стандарти на ЕС и да се отстранят неяснотите. Ето защо председателството предложи по-ясна връзка между (1) финансирането от Съюза, (2) целите на това финансиране и (3) допустимите действия, за които ще има достъп до това финансиране. Освен това беше важно председателството да отрази в частичните

компромисни текстове множеството искания на държавите членки те и Съветът да играят централна роля в управлението, предвидено в Регламента UCPM-HER, а текстът да зачита основните национални компетентности в областта на гражданската защита, националната сигурност и отбраната, тъй като държавите членки направиха много предложения в това отношение. По-специално председателството предложи изискването Мрежата на Съюза за знания в областта на гражданската защита да бъде консултирана от съвет, съставен от държавите членки, в съответствие със сегашното управление на мрежата. Освен това председателството предложи въвеждането на стратегически план за средносрочното и дългосрочното развитие на rescEU. В частичния компромисен текст на председателството планът следва да бъде приет от Комисията с участието на държавите членки чрез комитология посредством приемането на акт за изпълнение в съответствие с процедурата по разглеждане. Това ще гарантира по-голяма прозрачност и влияние на държавите членки върху бъдещото развитие на rescEU. Накрая, председателството предложи работните програми за финансирането от Съюза да бъдат изработвани посредством актове за изпълнение, приети в съответствие с процедурата по разглеждане, за да се гарантира влиянието на държавите членки върху годишните бюджети на регламента и да се отрази действащата процедура в Решение № 1313/2013/ЕС.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

17. Председателството изразява искрената си признателност за ангажираността на държавите членки и на Комисията по време на разглеждането на предложението UCPM-HER. Освен това председателството отчита значителните усилия, положени от делегациите на държавите членки за координация със съответните органи на национално равнище (по-специално в областта на гражданската защита, здравеопазването, военните сили, устойчивостта и др.).
18. Председателството е убедено, че изразените от държавите членки опасения могат да бъдат преодоляни, като същевременно се запази амбициозната цел за засилване на подготвеността на Съюза и на капацитета за реагиране, включително при сериозни трансгранични заплахи за здравето. Датското председателство ще си сътрудничи с предстоящото кипърско председателство с надеждата, че компромисните предложения по време на датското председателство ще осигурят солидна основа за значителен напредък по време на кипърското председателство.
19. Във връзка с изложеното по-горе Комитетът на постоянните представители и Съветът се приканват да вземат под внимание постигнатия напредък в разглеждането на предложението UCPM-HER.

PUBLIC